...sz este 8-ig kiadóhiva-
...ot (Piac ucca) 49.
...-20; este 6-ig: Aczél
...yi ucca 2. szám és
...eskedés, Szinház-átjáró

...ERIKAI HÖLGY-
...ZAT, Piac ucca öt,
...b árai
...lás 50 fillér
...lás 50 „
30 „
40 „
50 „
...Hennázás legolcsóbban.
...zépségápolás legjutá-
...l. Olcsó bérletrend-
3609

Molnár
...felsőrészkésitő mühe-
...r u. 2. alól áthelyezte
...la u. 22. alá. Olcsó
...nost is megmaradok.
3454

Husfüstölés
...fogástalanul Zöldfa
...m alatt.

Autóját,
...motorkerékpárját ja-
...stariknál, Nyil ucca
813

Elvesztettem
...ői inget F. B. mono-
...nivel nagyon szegény
...a vissza, Erzsébet
...ried Berta. 3389

Magános
...asonló lakótársnőt
...s lakásába. Cim ki-

Tiz
...nat kap, ki szürke
...es puli kutyámat,
... visszahozza, vagy
...zet. Monostorpályi
1288

...csengőhöz nyult
...belépett, halkan
...Kotsinszka docens
...n le hozzám.
...ott. A tanár csak
...g:
...oly ez a dolog. A
...i. Mind a hár-
...leglelkiismeretes-
...znünk a dolgun-
...m a docens urat,
...szövettani vizs-
...nk lesz az ő pre-
...atára. — Kérem
...nuját ne hangoz-
...magunkat nevet-
...k a dolgot, gyil-
...ól beszélnének s
...kellene megcá-
...azonban annál
...yen ez az egész
...tve hármónknak
...urat, amint sej-
...kli a gyakorlati
...mondunk, hogy
...mert már több-
...Jem tartom ki-
...sem, hogy nem
...kmény, hanem
...imptomáját fe-
...s, hogy a szív-
...különleges faj-
...rös foltot . .
...zintén megvall-
...k győződve ar-
...ág történt —
...al orvos.
...k.)

...os:
...Ujság Vállalat.
... és Társai kör-
...Piac ucca 49. sz.

Ma féláru szelvényes nap a Vigszinházban és Urániában

KEDD, 1938 MÁRCIUS 7. XXXI. ÉVFOLYAM 54. SZÁM. 10 FILLÉR

debreceni független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.– félévre 14.– negyedévre 7.– egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Ünnepek utáni hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: Farkas Lajos

felelős kiadó: Thury Levente

A debreceni Független Ujság független politikai napilap. Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József út 49. Telefonszámok: 19-20 és 32-42

Közbeszólás

Hitlerék győztek, bár egyedül nem tudták megszerezni az abszolut többséget, de a Hugenberg—Papen-párttal való szövetkezés elegendő lesz a parlamenti többséghez. Csodák-csodája, hogy csak enyire győztek és csodák-csodája, hogy akadt Németországban közel 20 millió olyan szavazó, aki a horogkeresztes rohamcsapatok terrorgyürüjében is el mert menni a szavazóurnáig, hogy leszavazzon a reakció ellen. Csodák-csodája, hogy a német szavazóknak majdnem a fele le mert szavazni az elnyomás ellen abban az országban, ahol szegestalpu csizmával tapostak rá a jogra, a szabadságra, a törvényekre; hol az utolsó két hét alatt a sarki rendőrtől kezdve a kancelláriig az egész hivatalos apparátus félkézzel kortesmunkát végzett, a másik félkézzel pedig a politikai ellenfelek száját tapasztotta be. Csodák-csodája, hogy közel husz millió szavazó a teljesen egyoldalu propaganda és egyoldalu terror dacára is szint vallott abban az országban, ahol két hete papirrongy lett minden olyan törvény, amely a polgári élet szabadságát, folyamatosságát és biztonságát bástyázta eddig körül. És csodák-csodája, hogy az ellenzéki tömegek ezer veszély ellenére is elmentek szavazni, bár tudták, hogy ha Hitlerék megbuknának — ugy sem szállnának le a hatalom nyergéből — hiszen nyiltan hirdették napok óta, hogy akármi lesz az eredmény — ők maradnak tüzönvizen keresztül.

* * *

A politikában az a felfogás, hogy a siker mindent igazol. Nos, ha ez a tétel igaz, akkor Hitlerék igazolva vannak. Mert győztek. Papiron. Övék a többség. Most aztán meg is kell tartani a hatalmat. És produkálni is kell. Dolgozni, alkotni, teremteni. Most majd jönnek a szürke hétköznapok. Fáklyás felvonulásokból, népgyülési szónoklatokból és horogkeresztes harci indulók énekléséből nem lehet megélni. Most majd be kell váltani az igéretek váltóját. Most majd ki fog derülni, hogy van-e fedezet azokra a féktelen igéretekre, amelyeknek tengerével elöntötték Németországot. Most majd kiderül, hogy a gazdasági válság által a nyomorba sodródott tömegek száját be tudják-e tömni frázisok helyett kenyérrel s ki kell derülni annak is, hogy mit ér a gyakorlatban az a szövetkezés, amely a bolsiktól elhóditott lumpenproletáriátustól kezdve a nagyiparosokon, nagybankárokon és nagybirtokosokon keresztül egészen a császárhü junkerekig közös frontba hozta a jelenlegi kormánykoalíciót?

* * *

Mikor a baloldal uralomra jutott Németországban, 1918 őszén: egy csődtömeget vett át. A császári Németország elvesztette a háborut, a császári család Hollandiába menekült, a frontról fellázadva özönlött haza a kiéhezett, vert sereg és a győztes ántánt olyan kegyetlen békét diktálhatott, amilyent akart. Tizennégy évig vezette a baloldal ezt a csődtömeget a legnehezebb, legrettenetesebb időben millió veszélyen keresztül s tizennégy év multán most a torkára tapostak ennek a baloldalnak. Mi lesz? — ki tudja. De az biztos, hogy a polgári Németország e pillanatban a ravatalon fekszik.

Jól emlékszik-e a meggyilkolt Hegedüs felesége a gyilkosság lefolyására?

A boncjegyzőkönyv adatai sulyos ellentétben állnak Hegedüsné vallomásával — Hegedüsné szerint a gyilkosok pillanatok alatt végeztek a férjével, a boncolás adatai szerint pedig valószinü, hogy hosszu és elkeseredett küzdelem után némitották el a tettesek Hegedüst, akinek több bordája is eltört — A rendőrség azt reméli, hogy rövidesen megoldódik a homokkerti gyilkosság rejtélye

Kik gyilkolták meg Hegedüs Jánost? Ez a kérdés vár feleletre és e nehéz rejtvény megfejtése köti le a debreceni rendőrség teljes energiáját. A gyilkosság felfedezését követő bejelentések során sok gyanus embert állitottak elő, de a kihallgatások nem vezettek eredményre, sőt látszólag eltereltek a gyanut az igazi bünösökről. A rendőrség azonban a bejelentéseket óvatosan kezelte és nem kötötte le magát meghatározott irányban, hanem a gyanusitottaktól függetlenül igyekezett biztos képet nyerni a gyilkosság lefolyásáról. Sajnos, ez az a pont, ahol a nyomozás csak lassitott tempóban juthatott előbbre, mert

a gyilkosok bünjeleket nem hagytak hátra és a gyilkosság koronatanujának, özvegy Hegedüs Jánosnénak elbeszélése a kiállott izgalmak következtében annyira határozatlan és ingadozó, hogy azon elindulni szinte lehetetlen.

Hegedüsné semmi olyan lényegeset nem tudott eddig mondani, ami előbbre vitte volna a nyomozást. Fontos kérdések várnak tisztázásra, mert enélkül csak vaktában lehet tapogatózni.

Mikor történt a gyilkosság? Este, éjfélkor vagy hajnalban? Hányan voltak a gyilkosok? Zseblámpával világitottak, vagy sötétben végezték aljas munkájukat? Hol és mikor távoztak?

Mind fontos, de eddig még tisztázatlan kérdések. Ezért tartott a rendőrség ujból és ujból helyszini szemléket, ezért hallgatták ki annyiszor Hegedüsnét.

A legujabb, de nem váratlan fordulatot a boncolási jegyzőkönyv eredménye hozta magával.

A gyilkosságot ugyanis Hegedüsné vallomása alapján ugy rekonstruálták, hogy Hegedüst megrohanták és könyörgése ellenére fejbeverték, majd megkötözték.

Ebből azt a következtetést kellett levonni, hogy a rablók talán nem is akartak gyilkolni, csupán a véletlen okozta, hogy Hegedüs megfulladt.

A boncolási jegyzőkönyv azonban mást mond és ez jelenti a nyomozás legujabb szenzációját. A boncolás ugyanis megállapitotta, hogy

Hegedüst a tompa kemény eszközzel négyszer verték fejbe és ezenfelül a szerencsétlen kereskedő három helyen bordatörést is szenvedett.

Ez teljesen uj adat, amely nagyban viszi előbbre a nyomozás munkáját. A bordatörés ugyanis kétségtelen bizonyitéka annak, hogy

Hegedüs János nem is adta meg magát olyan könnyen gyilkosainak, mint ahogy Hegedüsné vallomása alapján hinni lehetett volna.

Hegedüs tehát minden valószinüség szerint a támadás első pillanatában birokra kelt a gyilkosokkal és a dulakodás közben szenvedhette el a bordatörést.

Megkötözésére csak akkor kerülhetett már sor, amikor a bordatörésektől és a fejére kapott ütésektől erejét vesztette és képtelen volt tovább ellenállni a tulerőnek.

A dulakodás minden valószinüség szerint hosszabb ideig tartott és nem történhetett olyan csendben, hogy Hegedüsné ne hallhatott volna belőle semmit. A rémület azonban az asszonyt bizonyára annyira elkábithatta, hogy ezekre a fontos momentumokra nem tud visszaemlékezni.

Mindenesetre a boncolási jegyzőkönyv uj irányba tereli a nyomozást és ettől várják azt a szenzációs fordulatot, amelynek alapján rövid időn belül elő kell keriteni a gyilkosnak.

Amint a Független Ujság megirta, a rendőrség őrizetbe vett három embert, akiket egy vasutas bejelentése alapján a gyilkossággal gyanusitanak. Különös véletlen folytán

az egyik gyanusitott lába pontosan beleillett abba a gipszöntvénybe, melyet a helyszinen talált idegen lábnyomról készitettek.

A három gyanusitott, három budapesti ügyök, azonban alibit bizonyitott és ennek alapján a rendőrség szabadlábra helyezte őket.

A nyomozás bizik abban, hogy a legrövidebb időn belül pozitiv eredményt produkál és ennek alapján megoldódik a homokkerti gyilkosság rejtélye.

Működnek már a rémhirgyárosok

A homokkerti gyilkosság nyomozását a közönség is fokozott figyelemmel kiséri. Mint az ilyen nagy büneseteknél rendszerint előfordult, a közönség igen fogékony a rémhirek iránt és mindig

Hölgyek és urak saját érdeke ruhaszükségletük beszerzése előtt **felkeresni FELDHEIM IMRE posztóházát Svetits-palotában,** ahol szenzációs tavaszi különlegességekben óriási választékot a legolcsóbb árakban talál!

többet igyekszik tudni, mint a nyomozó hatóságok.

Hétfőn a rémhirgyárosok egész nap terjesztették a legfantasztikusabb forduiatokat. Este

a kávéházakban már szájról-szájra járt a hir, hogy elfogták a gyilkost, sőt ennek nevét és kilétét is pontosan tudták.

Ugyancsak hétfőn este többen határozottan állitották, hogy a rádió bemondta, miszerint

egy bőrkabátos fiatalember személyében Budapesten elfogták a gyilkost.

A költött hir természetesen nem felelt meg a valóságnak és igy egyelőre még korai lenne beszélni a rejtély megoldásáról.

Hétfőn különben hosszasabban hallgatták ki a rendőrségen özvegy Hegedüs Jánosnét, de a kihallgatás eredményét egyelőre titkolják.

Ma este van az Izr. Ifjak Dalkörének kulturestélye

Az Izraelita Ifja Dalköre március hó 7-én, kedden este 8 órai kezdettel az izr. hitközség disztermében kulturestélyt rendez. A minden tekintetben teljes sikert jelentő nüsor a következő: 1. Megnyitó beszédet tart: dr. Haasz Imre tanár. 2. Silber M. L. Ribbónó sel olám (Jom kippur kóton); Fischer Henrik J'hi rócaun (Mvorchin hachódes); Chagi—Gottlieb J K'fóénu, énekli: Klein Sándor. 3. 114. zsoltár: Izr. Ifjak Dalköre. 4. Felolvas: Mező Árminné. 5. Brück Emil: Ó mért oly későn; Tschaikowsky: Bálban; Lenoir: Légy a kedvesem, énekli: Schön Olga. 6. Shakespeare: II. Richard királyból a nagy monológ; Ady Endre: Az ős kaján; Oláh Gábor: Uj leányok; dr. Fényes Jenő: Az óra, előadja: Dózsa Jenő, a Nemzeti Szinház ny. tagja. 7. Bach: Kettős hegedü koncert d-moll, előadják: Ehrenfreund Jolán és Lipsitz Kató, zongoránál: Polatsek Ibby. 8. Brück Emil: Egy sir; Halevy: a Zsidónő c. operából Eleázár nagyáriája, énekli: Klein Sándor. Az énekszámokat Brück Emil zeneszerző kiséri. Az estélyre belépődij 50 fillér, fentartott hely 1 pengő. Jegyek előre válthatók a Csokonai-könyvkereskedésben, Szent Anna u. 1.

Hirtelen halál az orvosi varószobában

Hétfőn reggel dr. Jánossy Gyula orvos rendelőjének várószobájában megjelent Friedmann Ignác, a Frohner-szálloda 57 éves főpincére. Friedmann Ignác izgatottan várta, mig rákerül a sor, de közben váratlanul megtántorodott és fejét az asztalhoz ütve, a földrezuhant. Az idős ember rosszulléte nagy riadalmat okozott a betegek között, akik szóltak dr. Jánossy Gyula orvosnak, de már ő sem segithetett Friedmannon, mert a halál azonnal beállt.

Friedmann Ignác szervi szivbajban szenvedett és az utóbbi időben állandó orvosi kezelés alatt állt. Holttestét a bonctani intézetbe vitték és temetése szerdán délelőtt lesz a zsidótemető halottasházából.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

A nagytőkések és a császárpártiakkal szövetkezett hitleristák csekély többséget szereztek a választásokon

A kommunisták sok szavazatot vesztettek, de a szocialisták és a középpártok megtartották tömegeiket

Berlin, március 6. Vasárnap zajlottak le a német választások, amelyek a kormánykoalició győzelmét eredményezték: a horogkeresztesekkel szövetkezett német nemzeti párt, amely a nagyiparosokat, nagybirtokosokat és egyéb reakciós elemeket egyesit magában, megszerezte a mandátumok 54.6 százalékát, tehát a novemberi választás eredményéhez képest 8.5 százalékkal növekedett, ugyanakkor a jelenleg ellenzékhez tartozó polgári közép és baloldali marxista pártok a mandátumok 45.4 százalékát szerezték meg, vagyis a legutóbbi választáshoz képest mandátumaik 8.5 százalékát vesztették el.

A szavazatok megoszlása a következő volt: A szavazásra jogosult 43 millió választó közül 39 millió 317 ezer vonult az urnához. A hitleristák 17.266,000 szavazattal 288 mandátumot, a Papen-Hugenberg párt 3.217,000 szavazattal 53 mandátumot, a néppárti koalició pedig 978,000 szavazattal nyolc mandátumot szerzett. A jobboldal tehát összesen 21.461,000 szavazatot kapott és igy 349 mandátumra tett szert. Az ellenzéki pártok közül a katholikus centrum 4.423,000 szavazattal 73 mandátumot, a bajor néppárt egymillió 73,000 szavazattal 19 mandátumot, az állampárt 333,000 szavazattal öt mandátumot, a szociáldemokrata párt 7.182,000 szavazattal 120 mandátumot, a kommunista párt pedig 4.845,000 szavazattal 81 mandátumot szerzett. Az ellenzéki pártok tehát összesen 17.856,000 szavazattal 298 mandátumhoz jutottak.

Érdekes, hogy ugy a szociálisták, mint a katholikus centrum megtartotta a legutóbbi választás óta hiveinek számát, ellenben a kommunisták közül több mint egymillió főnyi tömeg pártolt át Hitlerékhez és mivel Németországban a huszéveseknek is szavazati joguk van, ez a legfiatalabb választói korosztály szintén Hitlerékhez pártolt.

Debrecenből szervezik meg a vidéket védő Vidéki Nagykereskedők Országos Szövetségét

Az utóbbi években mindjobban előtérbe nyomul és fokozódik a fővárosnak az a törekvése, hogy a vidéket a maga javára elnyomja és háttérbe szoritsa. Az elnyomó és a vidéket sokszor semmibe vevő tendencia nyilvánul meg közgazdasági életünkben is, amikor is a „jó vidék" csak mint gyarmat vétetik számitásba. A vidéki kereskedelmek, különösen a nagykereskedelemnek jogos az a panasza, hogy közhatóságaink rendeleteik és rendelkezéseik kibocsájtásánál igen gyakran csak a fővárosi viszonyokat veszik mértékül és a kiadott rendeletek a vidéki kereskedelmet a fővárosival szemben hátrányos helyzetbe hozzák. A fővárosban működő különböző országos kereskedelmi érdekképviseletek, dacára annak, hogy hivatásuk magaslatán állanak és a kereskedelmi érdekek védelmében hatalmas munkát fejtenek ki, sem lépesek mindenkor a vidéki kereskedelem érdekeinek megvédésére, mert ez sok esetben ellenkezik a fővárosiak érdekeivel, azzal össze nem egyeztethető és az érdekképviseletekben a fővárosiak viszik a vezető szerepet, a vidékiek csak a statisztálás biztositottak.

Ebben a tárgyban tartottak a Kereskedelmi Csarnokban vasárnap Debrecen nagykereskedői igen népes értekezletet, amelyet a Csarnok elnöke, *dr. Hegedüs* Jenő nyitott meg és amely értekezleten *Ungár* Jenő vezérigazgató, a Debreceni Üvegkereskedelmi r. t. elnöke tartalmas előadásában rámutatott mindazon okokra, amelyek a vidéki nagykereskedelem sürgős szervezkedését követelik.

Az értekezlet dr. Hegedüs Jenő, Schwartz Vilmos kamarai alelnök, Bleyer Andor, Lukács Andor, Schwartz Jenő, Kontsek Géza, Mező Armin, Gál Dezső, Békés Imre hozzászólásai után elhatározta, hogy országos mozgalmat indit a „Vidéki Nagykereskedők Országos Szövetségének" megszervezésére, amely érdekképviselet a fővárosiakkal kooperálva, a vidék speciális érdekeit is szem előtt tartja és képviseli. Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy mind addig, mig az országos szervezet kiépitése elérhetővé válik, érdekeinek védelmére megalakitja a „Debreceni Kereskedelmi Csarnok nagykereskedői szakosztályát és a további teendők ellátására egy bizottságot küld ki, amely a következőkből áll: Ungár Jenő elnök, Bernfeld Sámuel, Benyáts Emil, Bleyer Andor, Gál Dezső, Fürst Mátyás, Kardoss Gyula, Kontsek Géza, Lobstein Béla, Lukács Andor, Mező Armin, Roth Adolf, Schwartz Jenő, Sesztina Lajos cég képviselője, Ullmann Salamon tagok.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Az országos páros bridge-versenyen a debreceniek csak a vigaszversenyben kaptak helyet

Az Országos Bridge Szövetség versenyének eredményeit most állitották össze. A vidék csak a vigaszversenyben kaphatott helyet az elért eredményei alapján és igy a vigaszverseny második diját a dr. Kovács Aladár—dr. Nagy Géza pár nyerte 45 ponttal. A debreceni játékosok különben a következő helyezéseket kapták, illetve a következő eredményeket érték el: győztes dr. Kovács Aladár—dr. Nagy Géza pár 45 ponttal, második ifju Szomjas Gusztávné—ifj Szomjas Gusztáv pár 49 ponttal, Geszti Olga—Lobstein Béla pár 54 ponttal, dr. Horváth Irén—Percel Móric pár 58 ponttal, dr. Schwarcz Arthur—dr. Szabados Sándor pár 61 ponttal, dr. Hegedüs László—dr. Hegedüs András pár 68 ponttal, Meisels Erzsébet—Ullmann Gyula pár 70 ponttal, dr. Jakobovits József—Ungár Pál pár 74 ponttal, Benedek Lajos—Rényi István pár 77 ponttal, dr. Hajnal Dezső—Székely Andor pár 92 ponttal.

Megszüntették az eljárást egy zsarolással vádolt hitközségi elnök ügyében

Lédermann Imre tiszacsegei hitközségi elnök ellen zsarolás miatt eljárás indult a debreceni ügyészségen, mert egyik kereskedőtársát, aki nem volt hajlandó az ő felhivására befizetni a 8 pengő hitközségi adót, azzal fenyegette meg, hogy eltiltja attól, hogy a baromfiak levágásánál a metsző a rendelkezésére álljon. A tárgyalást a debreceni törvényszéken hétfőn délelőtt tartották meg az ügyben. A vádlott azzal védekezett, hogy ő jóhiszeműen járt el, ez szabály a hitközségnél és az ő elődje is hasonló módon járt el. A biróság a vádlott kihallgatása után tekintettel az egyszerüsitési rendeletre, megszüntette a további eljárást, mivel ugy találta, hogy lényegtelen az ügy.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Az ügyészségre kerültek a Hegyi-féle posztóüzlet betörői

A Sas uccai Hegyi Bernát-féle posztóüzlet betörői, Varga Gyula és Murvai Gyula töredelmesen beismerték bünüket és vallomásuk alapján a rendőrség őrizetbe vette Kónya László szabósegédet is, akinél az ellopott szöveteket elrejtették. Miután pedig minden kétséget kizáróan megdőlt az a feltevés, hogy Vargáéknak valami közük lett volna a homokkerti gyilkossághoz, a rendőrség a betörés aktáit a maga részéről lezárta és a bünösöket hétfőn délben átkisérték az ügyészséghez. Varga Gyula, aki több izben szökött meg már kiséről elől, kérte, hogy ne kötözzék meg, mert ő csak akkor szökik meg, ha megkötözik. Kérését teljesitették s igy csak erős fedezettel kisérték át társaival együtt. A notórius betörők felett rövidesen itéletet hoz a törvényszék.

Bárkinek 60 havi részletre épit
CSALÁDI HÁZAT
akinek tehermentes telke van, az **ÉPITŐ és HITELBANK R. T.**
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 26. SZ. TELEFON 162-50.
Képviselet és felvilágositás:
GALAMBOS SÁNDOR, Debrecen, Ferenc József ut 43. sz.
TELEFON: 27-71.

A februári idójárás nem ártott az őszi vetéseknek

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos jelentése szerint februárban a hőmérséklet igen ingadozó, a csapadék a szokottnál kevesebb volt, mégis a hótakaró nélkül lévő őszi vetéseket lényegesebb kár nem érte. A takarmánykészlet a legtöbb helyen kevés, de legeltetésig és uj termésig elég. Végül bejelentette, hogy február 23-án meg volt a hortobágyi bikavásár szép eredménnyel.

Szabó Lujza, Stefániai Imre és Jakabfi Magda a Máv. Filharmonikusok vasárnapi hangversenyén

Változatos müsoru, érdekes hangversenyt rendezett vasárnap este a Máv. Filharmonikus Zenekar Ábrányi Emil vezényletével. A Bika hangversenytermét zsufolásig megtöltötte a közönség.

A zenekar Ábrányi Emil karmesteri pálcája nyomán Csajkovszky VI. szimfóniájával kezdte meg az előadást. A hangverseny müsorának magyarázó szövege szerint „sok Beethoven-szerü vonatkozásra találunk" ebben a szimfóniában. Ilyet mi nem találunk Csajkovszky szimfóniájában, legalább is ami a költői tartalmat illeti, nem. A hosszadalmas zenekari mü előadásában voltak egészen szép, rithmikailag pontosan megoldott részek: általában azonban Csajkovszky nem a mi zenekarunk „esete". A közönségnek ebből az alkalomból egy kérése is lenne: modernebb, szabatosabb és magyarabb nyelvezetü müsor-kommentárt kiván.

Szabó Lujzának, az Operaház tagjának énekszámai tarkitották a müsort. A kiváló képességü müvésznő a népszerü Rosina-ária előadásával tomboló lelkesedésre ragadta a közönséget, amely zajos ünnepléssel honorálta a bámulatos könnyedséggel megmintázott fioriturákat s általában azt a virtuóz biztonságot, amellyel a kitünő müvésznő a koloratura magas iskoláját gyakorolja. Sem a Rossini-ária, sem a népszerü Strauss-valcer előadása nem halványult el azáltal, hogy ezek bennünk mint két nagy müvésznő bravur-teljesitményei rögződtek meg: mesterségbeli képességek tekintetében a magyar Szabó Lujza éneke felveszi a versenyt, sőt meg is nyeri Guglielmetti Máriával és Ivogün Máriával szemben.

A hangversenynek költői tartalom és müvészi kivitel tekintetében legszebb száma Chopin e-moll zongoraversenyének előadása volt. Chopin a zongora poétája, versenymüveiben sem tagjadja meg magát, a zenekari szövet egyszerü, szolid mintáiból plasztikus himzéssel domborodik ki a zongora minden egyében uralkodó dus szinezése. Ha igaz, hogy vérbeli pianista számára a zongoraverseny alkalma jelenti a müvészi kifejeződés legnagyobb örömét, ugy egy Chopin-zongoraverseny az örömek öröme. Ungár Imre, a világdijas vak müvész és az előkelően markáns Kenntner Lajos után ezuttal Stefániai Imre zongoramüvésznek, ennek az izig-vérig kiegyensulyozott, férfias müvésznek és hires pedagógusnak nagytehetségü tanitványától, a tanárjelölt Jakabfi Magdától hallottuk ezt a versenymüvet olyan pompás kifejező erővel, érett, nemes páthosszal, kitünő technikával előadva, hogy nem tudjuk, a mester előkelő izlését, átadóképességét és fegyelmét dicsérjük-e, vagy a tanitvány könnyed muzikalitását és formaérző eleganciáját. Utóbbi jeles tulajdonságairól különben nyilván Stefániai professzornak is igen jó véleménye lehet, mert maga ragadta meg a Chopin-zongoraverseny előadása alkalmával a karmesterpálcát, hogy felfogását — csaknem olyan pregnánsan, mint tanitványaira — a debreceni filharmónikus zenekarra is átvigye. Bámulatosan egyszerü, szabatos mozdulatokkal, energikusan vezette a zenekart, amely igy nagyon szép, hangulatos aláfestést adott a szelid melankóliával és könnyes fájdalom-boldogsággal telitett zongoraversenynek. Jakabfi Magda remek készültséggel, fizikai erejét is gazdaságosan használva (ez a jó pedagógia müve!), pompás előadásban szólaltatta meg a nagy feladatot jelentő müvet; jó, igazi chopini-deklamálással hangsulyozott és voltak megkapóan szép szinei (a második tétel méltóságteljes panasz-témájának kantilénái, a harmadik szép arpeggioi!), a chopini életfájdalom kifejezése. A közönség őt is, kiváló mesterét is hosszasan ünnepelte. Ebből az ünneplésből jogos rész illeti meg fiatal müvésznőnk kiváló debreceni volt tanárát, F. Halácsy Margitot, ezt a szerény, de sikeres zongorapedagógust.

F. Á.

Félmillió pengőt adózik Debrecen az államnak betegápolási pótadó cimén,

de a skarlátos betegek számára nincs hely a kórházban és a venereás nőket a rendőrségi fogdákban kell tartani

Miért van a debreceni piacon árult tejnek kellemetlen szaga? — Az influenza járvány szünőben van

Debrecen város közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta meg ülését báró Vay László főispán elnöklete alatt. Az ülésen dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvos terjesztette be jelentését, amely szerint a szaporodás csökkent. A fertőző betegségek nagy számban léptek föl.

Az influenza terjedése február havában járványszerü jelleget öltött, február 20-án érte el a tetőfokát. A járvány terjedése miatt a legtöbb elemi iskolát, két polgári iskolát, négy középiskolát, az iparostanonciskolákat és az összes óvodákat 5—10 napra be kellett zárni. A hóvégi iskolajelentések a járvány lényeges alábbhagyásáról szólnak. Február havában ujból nagy nehézségekbe ütközött a skarlátosok, valamint a kéjnők kórházi elkülönitése.

A kórházfentartó kultuszminisztérium egyre szükiti a kereteket s ma ugy áll a helyzet, hogy kénytelenek népes családokban a skarlátosokat ott hagyni

s a beteg puellákat pedig a rendőrségi fogdában kezeltetni, mert a közkórház és a klinika nem veheti fel őket. A gyermekklinika igazgató-tanára és a közkórház igazgatója a betegfelvétel körül minden tőle telhetőt megtesz, azonban a férőhelyek száma szigoruan korlátozva lévén, nekik is meg van kötve a kezük.

A főorvos azt javasolta, kérje föl a bizottság a polgármestert, hasson oda a kultuszminiszternél, hogy a ragályos betegek elkülönitésére kellő számu férőhelyet biztositson.

Dr. Brunner Lajos is azt kéri, hogy a rendőrségen visszatartott beteg nők kezeltetésére történjék már valami. Ezzel a kérdéssel a sajtó is foglalkozik s valóban türhetetlen állapot áll fönn ma s igazán nem épületes látvány, amikor ezeket a nőket az uccákon rendőri fedezet mellett kisérik a rendőrségről a klinikára és vissza. Panaszolja ezután, hogy

türhetetlen szagu tejet hoznak forgalomba a termelők.

A tejen istállószag, a takarmánynak a szaga, de olyan szag is érzik, amit amiatt vesz föl a tej, mert borjas tehéntől származik.

A tej ezreknek és ezreknek a legfontosabb tápláléka, de az undoritó szag miatt a gyermekeket nem lehet rábirni a tejfogyasztásra.

Kéri a főorvost és a gazdákat is, hogy ez ügyben tegyenek valamit.

Dr. Láng Sándor főorvos kijelenti, hogy

a puellák kisérgetése valóban nem valami épületes látvány, amikor hetenként háromszor rendőri fedezettel kisérgetik az uccákon.

Most remény van arra, hogy a rendőrség, az egyetem és a polgármester együttes munkájával sikerül átmenetileg gondoskodni a 25—30 beteg nő gyógykezeléséről, ugy hogy a bőrgyógyászati klinika igazgatója mindig orvosokat fog kiküldeni. A városnak csak néhány müszert kell beszerezni, amire előterjesztést is tett s amire a fedezetet a venereás diszpanzér céljára szolgáló 7000 pengőben jelölte meg. A rossz szagu tejre vonatkozóan előadja: igaz, hogy a télvégi és tavaszeleji hónapokban ilyen tejek vannak s hogy ezek nem valami élvezetesek, de készül már erre vonatkozóan is rendelet.

Dr. Bögel József tiltakozik az ellen, hogy a város ujabb áldozatokat hozzon, amikor az egyetemmel kapcsolatosan nagyon nagy áldozatokat hozott a közegészségügyért. A város mindent megtett, ami tőle telt.

Az, hogy az ilyen beteg nőket ne fogadta volna be a kórház, még a háboru alatt sem fordult elő.

Az állam kötelessége, hogy bocsásson rendelkezésre elég ágyat. De az egyetemen egész termeket csuknak be.

Nem a hely hiányzik tehát, mert van üres ágy, de ápolási napokat nem bocsát rendelkezésre az állam.

Pedig a betegápolási pótadóból telnie kellene. Tudni kellene már egyszer, hova fordítják a rengeteg betegápolási pótadót. A tejre vonatkozóan kijelenti, hogy a gazdának el kell adnia a szagos tejet is, csak nem adhatja oda a disznóknak. Aki nem türi ezt a szagot, ne vegye meg a tejet.

Dr. Vásáry István polgármester arra való hivatkozással, hogy a puellák és a betegek elhelyezése kérdésében már minden tőle telhetőt megtett s többet tenni nem áll hatáskörében, a közigazgatási bizottság forduljon a kormányhoz.

Debrecen már sokszor megváltotta a közegészségügyi terheket s most annak, aki elfogadta a város áldozatait és ezekkel szemben vállalta a közegészségügy teljes megoldását, becsületbeli kötelessége ennek a feladatnak megfelelni.

Debrecen város évenként 500.000 pengőt szolgáltat be az államnak betegápolási pótadó cimén, ez olyan óriási összeg, hogy a polgárságot nem lehet tovább is, a végletekig megterhelni.

A tejkérdés körül történt néhány felszólalás után Ságy Lajos rendőrfőtanácsos köszönetét fejezte ki, hogy fölirnak a puellák gyógykezeltetése ügyében s óriási terhet vesznek le a rendőrség válláról, mert

a fogház nem arra való, hogy a beteg nőket ott tartsák.

A bizottság elhatározta, hogy a beteg nők gyógykezeltetése és a ragályos betegek elkülönitése érdekében fölir a belügyminiszterhez.

Akar ön csinos lenni?

A legerősebb alakot is csinossá varázsolja a tavaszi párisi Princess füzőmodellek a

GOLDSTEIN KAROLIN CÉGNÉL, Miklós u. 5. — Apolló mozi után.

A KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET KÖZGYÜLÉSE

vasárnap délelőtt volt a tagok nagy érdeklődése mellett dr. Bacsó Jenő egyetemi tanár elnökletével. Dr. Bacsó Jenő elnöki megnyitójában remekbekészült beszédben megemlékezett a Szövetkezet nagy halottjáról, dr. Szántó Sámuelről. Kiemelte, hogy Szántó Sámuel elhalálozásával nemcsak az intézet, hanem a hitelszövetkezeti eszme is sokat veszitett, mert e gondolatnak igazi apostola volt. Majd szólott az elhunyt nagy emberi tulajdonairól és amaz érdemekről, melyeket a Kölcsönsegélyző alapitásával és felvirágoztatásával szerzett. Fogadalmat tett, hogy az ő szellemében vezetik tovább az intézetet.

A napirend során Somlyai József ügyvezető-igazgató az elmult évi igazgatósági jelentést terjesztette elő, amely megemlékezik a sulyos gazdasági viszonyokról, melynek dacára a szövetkezet segitségére volt tagjainak. Az évi eredmény 18.053.35 pengő, melyből a felszámoló évtársulat minden 50 filléres törzsbetéte után 110.— pengőt fizetnek ki. A most nyitott 50-ik évtársulathoz eddig 7586 törzsbetétet váltottak.

A közgyülés a jelentéseket és a zárószámadásokat egyhangulag elfogadta, majd Deutsch Sámuel és Mihalovits Jenő kilépő igazgatósági tagokat lelkesedéssel ujraválasztotta.

Ezután Mester Lajos szólalt fel és köszönetét nyilvánitotta az igazgatóság értékes müködéséért. Örömmel vette tudomásul, hogy az igazgatóság bizalma Somlyai József ügyvezető-igazgatóban összpontosult, amikor a Szövetkezet vezetését reáruházta. Hasonlóképpen közmegelégedést keltett Ackermann Pál helyettes igazgatóvá történt kinevezése is. A közgyülés ezzel véget ért.

Urak legideálisabb ruházkodási lehetősége: a
RUHACSEREI
Viselt ruháit bizalommal cserélheti a legjobb divatos gyapjuszövetre
Hegyinél Gas u. 4. Nyilt üzlet.
Hivásra jövök.

Eltemették Baloghné Békéssy Rózsit, a Csokonai-színház egykori nagy művésznőjét

A debreceni társadalom és a magyar színészet mélységes gyásza kisérte hétfőn délután sirjába jókai Balogh Zsigmondné Békéssy Rózsit, a debreceni társadalom nagyszivü, mindenki által szeretett nagyasszonyát, aki egykor a magyar színészet nagy reménysége, a Csokonai-színház lelkes szeretettel környezett tagja volt s már nyitva állott előtte a Nemzeti Szinházhoz vivő ut, amikor a családi élet boldogsága kedvéért bucsut mondott a szinpadnak. Azután az élet másik területén, a családi életben mutatta meg lelkének nagyságát, az igazság és a szépség szeretetére nevelve gyermekeit s közben, mint közgazdasági tényező is emlékezetessé tette nevét a debreceni ipar történetében, virágzó vállalattal gazdagitva ennek a városnak iparát. És, ami mindennél több, 71 éves koráig, egy örömmel és szenvedésekkel egyformán tarkitott élet alatt meg tudott maradni mindvégig nagyszivü, az élet virágait és könnyeit lelkesen élő s bánatának és szenvedésének sulya alatt is az életet mindvégig kivánó, nagyszerü embernek. Humora, kedvessége, lelkes optimizmusa, amely páratlanul szeretetté tette őt a debreceni uri társaságban, megmaradt betegágyán s megkönnyitette szerettei számára az örök bucsu nagy fájdalmát is. Kedves, szelid, egy kissé a maga fájdalmán is mosolygó gesztussal hagyta itt ezt a világot, amelyet mindeneken át is nagy szeretettel s nagy egyéniségének ez a varázsos gesztusa hivta ki zuhogó esőben is a Csokonai-szinházban felállitott ravatalához hiveit. Ezrek és ezrek látogatták meg a koporsót és sürü tömeg vette körül a szinházat is a szakadó esőben, bent pedig az előcsarnokot sürün töltötték meg az elhunyt nagyasszony személyes hivei s élükön dr. Vásáry István pol gármesterrel a város előkelőségei.

Délután 3 órakor kezdődött meg a gyászszertartás, amelyet *dr. Lindenberger* János prelátus, apostoli helynök végezte. A szertartás után *Kardoss* Géza, a Csokonai-szinház igazgatója vett bucsut a szinház nagy halottjától az Országos Szinész Egyesület és a Csokonai-szinház személyzete nevében. Könnyeket fakasztó hódolattal emlékezett meg Békéssy Rózsiról, akire a temesvári szinház megnyitásának ünnepén egyenesen Jókai Mór kivánságára osztották az Aranyember Noémijének szerepét. Amikor a nagy színészeknek kijáró szeretettel és hódolattal vett bucsut jókei Balogh Zsigmondné Békéssy Rózsitól, arra kérte, hogy Isten itélőszéke előtt emeljen vétót az ellen, hogy idegen hatalom orozta el azt a várost, amelynek szinpadán ő először játszotta az Aranyembert.

Ezután *Szilass Hugó*, a Debreceni Szinpártoló Egyesület főtitkára vett megható bucsut az elhunyttól, aki nemcsak a szinháznak volt nagy müvésznője, hanem a szavalattant is 25 évig tanitotta a városi zeneiskolában.

— Munkája hallhatatlan volt — mondta — és igy lelke mindig itt lesz mellettünk. Erényekben, nemes tettekben párosult ilyen gazdag mult nem zárul le a halállal: aki ugy élt, mint e koporsó csöndes lakója, annak érdemes volt élni, mert élete nem ismer elmulást.

A mindenkit könnyekre fakasztó gyászbeszédek után a végtisztességtevő gyülekezet autókon és autóbuszokon kisérte ki a koporsót a köztemetőbe, ahol a gyászszertartás után nemsokára koszoruk hatalmas halma magasodott a debreceni uri társaság nagy halottjának sirja fölé.

MA UTOLJÁRA FÉLÁRU SZELVÉNYES előadásokon adjuk URÁNIA és VIGSZINHÁZ nagyszerü müsorát.

URÁNIA
Lilián Harvey és Hans Albers
zenés vigjátéka:
„QUICK"
Előadások: 5—7—9 órakor.

VIGSZINHÁZ
Liane Haid és Petrovich Szvetiszláv
nagysikerü operettje:
„BÁRKI VAGY, SZERETLEK"
Előadások: 5—7—9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
március 7-iki bármelyik előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
március 7-iki bármelyik előadására.

Következő müsoraink:
VIGSZINHÁZ: Marlene Dietrich: „A bukott angyal" (Szőke vénusz).
URÁNIA: Dolly Haas és Willy Forst: „YO-YO KISASSZONY".

TIZEZERNYI TÖMEG ZARÁNDOKOLT VASÁRNAP A NAGYKÁLLÓI RABBI SIRJÁHOZ HALÁLÁNAK 110 ÉVES JUBILEUMÁN

Szól a kakas már,
Majd megvirrad már —
Zöld erdőben, zöld mezőben
Sétál egy madár.

Micsoda madár?!
Micsoda madár?!
Arany szája, arany lába
Engem odavár.

Várj madár, várj,
Várj madár, várj,
Ha az Isten neked rendelt
Tied leszek már.

Régi magyar nóta, szokta mondani a ráadó speakere, amikor ennek a nótának az éneklésére kerül a sor, Debrecen környékén azonban igen sokan tudják azt is, hogy körülbelül mennyi idős ez a nóta és ismerik a nevét is annak, aki a népdal szárnyain felbocsátotta. Reb Taub Ajzig, Nagykálló egykori tudós zsidó főrabbija szerzője a szomoru, kurucos hangulatu nótának, amely vagy százötven év óta hangzik az alföldi pásztorok és urak, de legfőképen zsidó mindenféle népek ajkán. Mert 110 esztendeje annak, hogy a nóta szerzője örök álomra hunyta le fáradt szemeit, azokat a szemeket, amelyek annyit mélyedtek a szent könyvek tanulásába s — annyit néztek pásztortüzek fénylő parazsába, csapkodó lángjába.

Különös ember volt reb Taub Ajzig, a nagykállói főrabbi. Szent irások nagy tudósának tartották s messze földről sereglettek hozzá a zsidó tudósok és papok vitára és tanulásra s nagy tudását szivesen adta át nekik a pap, aki az ekkori szokástól eltérően, magyar zsinóros ruhában, csizmában járta a Nyirség utjait. De az éjszaka már elszólitotta a rabbit a szent könyvek tanulmányozásától. Tán a kazár ősök vére ütött ki rajta s vitte a Lebédiából ismerős magyar pásztorok közé: a rabbi ment ki minden éjjel kora tavasztól késő őszig a pásztorok tüzei mellé s énekelte az édesbus, magyar nótákat. Poétalélek volt, a mező, az erdő, a szép szabad határ poétája s a magyar népnek olyan tökéletes egységbe tudott olvadni, hogy a pásztorok ajkán népdalokká lettek a költeményei.

József császár idejében került a rabbi Nagykállóba s azok is, a következő idők is, egyformán fájdalmasak voltak mind a két népére, azokra is, akiket éjszaka, azokra is, akiket nappal tanitott. Szomoruak voltak hát a nótái is s ugy villan fel bennük a ködös, halvány reménység, mint ami talán sohasem érkezik el a beteljesüléshez. Könnyes, szomoru nóta a leghiresebb, talán az egyetlen az ő szerzősége tudtával megmaradt verse is, a „Szól a kakas már". És el kell mondani, hogy ennek a magyar politikai nótának volt egy zsidó változata is, az utolsó versszakot héber szöveggel énekelték. Ezt a szöveget szabadon igy fordítja le a Magyar Hirlap cikkirója:

Mikor épül a szent templom,
A sors mikor telik be már?
Ujjongani szeretnék ujra,
... Szól a kakas már ...

* * *

Vasárnap volt Adar 7. napja, amikor 110 évvel ezelőtt meghalt a nagykállói magyarruhás tudós rabbi s az évfordulón, amelyen különben is mindig kegyelettel keresik fel hiveinek ivadékai a nagykállói pap sirját, ezuttal még nagyobb tömeg zarándokolt ki a Nagykálló szélén levő régi zsidó temetőbe. A Máv. féljeggyel szállitotta oda a zarándoklókat, Nyiregyházáról pedig autóbuszok vitték és hozták egész nap az ezernyi ezer zarándoklót. A nagykállói ucca tele a rabbi jahrzeit-jának ünneplőivel s nem is kell kérdezni az utat, igaza van az öreg gazdának, aki utbaigazit bennünket:

— Tessék csak menni, amerre mennek a népek.

A város végén érdekes kép. Mint a bucsun, sátorok, amelyekben kalácsot, pálinkát, gyermekjátszót, kereplőt s más mindenfélét árusitanak s körülöttük tolong egy különös gyülekezet, amely viszont nem látható bucsukon. Ünnepie és fiatalja a fanatizmus meg[illegible] akaratával tolong a kis udvarral körülvett épület elé, amely a híres rabbinus sirköve fölé épült. Benn az udvaron már megszünik a vásári lárma, imádságot mormol mindenki, de — és éppen ez ad különös keleti jelleget az egésznek — egyuttal mindenki könyörtelenül igyekszik lépésről-lépésre, centiméterről-centiméterre tért hóditani a kis házikó felé. Folytonos ima, a héber szöveg szakadatlan olvasása mellett halad mindenki, ahogy erejéből telik, a szent hely felé, ahonnan aztán valósággal kitámolyognak azok, akik áhitatukat már elvégezték. Hihetetlen vallási fanatizmus füt mindenkit s hajszol az apró házikó sirköve előtti kis tér felé, amelyen mindössze pár négyzetméternyi területen vagy husz ember szorong. A könyv mellett mindenki cédulát szorongat a kezében. Héber szöveggel erre van felirva a hivő kérése, amiben közbenjárásra kéri a rabbit. Aki áhitatosan imádkozik a sirnál — tartja a hagyomány —, annak a kérése beteljesedik. A szkeptikus szerint sok kérés beteljesülésének más magyarázata van: aki annyi kitartásról, türelemről és tántorithatatlan akaraterőről tesz tanuságot, mint amennyit jelent a sirkőhöz hatolás, annak az akarata, vágya az életben is beteljesedik. Az akarat csodát tehet.

Nos, a mi akaratunk nem bizonyul elég erősnek. Félórai harc után kidőlünk a sorból s menekülve tartunk a kijárat felé. Künn — ez is keleti jelleg — koldusok nagy serege. Közöttük kézről-kézre megy az idegen s alamizsnáért nyujtja kezét még az az ifju „tudós" is, aki pedig a kivánságok héber betükkel való átirásával csinál elég jó üzletet. Igaz, hogy vannak modernek, akik már nem akarnak az ő kliensei lenni. Ime, most is azt mondja egy zarándok:

— Ugyan, hagyja. Tudott a rabbi magyarul is. Ha megirta azt a szép nótát, akkor megérti az én kérésemet is.

De akár modern szellemmel tele, akár a régi hivatalos egyházi orthodox hittel: reggeltől estig tolong a nép kocsin, autón és autóbuszon a magyarruhás, rég meghalt rabbi sirja felé, akinek életét már csak egy régi-régi nóta tartja meg egykori nótázó pajtásai, pásztortüzek régi népének unokái emlékezetében.

— Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József" keserüviz könnyü, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója irja, hogy a Ferenc József viz kitünő hatásáról a saját kisérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

AMERIKA NEM TÉR LE ARANY-ALAPRÓL

Newyork, március 6. Roosevelt nemzeti proklamációja, amely az Egyesült Államok területén az összes bankokra nézve csütörtökig elrendeli a teljes bankszünetet és megtiltja az arany kivitelt, az 1917. évi törvényen alapszik, amely kivételes esetekben korlátlan jogkörrel hatalmazza fel az elnököt. A kiáltvány magyarázatául hivatalos nyilatkozat jelent meg, amely hangsulyozza, hogy az aranykivitelt tilalom nem jelenti az aranykivitel zárlatát, hanem engedélyhez kötött ellenőrzést pedig egyelőre csütörtökig a kincstári államtitkár gyakorolja.

Kimondottan elsőrendű 2 éves vágású szinhasáb-fából apritott teljesen

száraz tölgyfa

legalább 5 q vételnél **P 3·20**

Prohászka és Társa

Bethlen u. 44. Telefon 11-16

Türhetetlen a felekezeti tanitóság helyzete a fizetéshátralékok miatt

Bor János igazgató, az alsóazabolcs—hajdúvidéki egyházmegyei tanitóegyesület elnökének vezetésével több mint 50 tanitó kereste fel dr. Baltazár Dezső püspököt vasárnap délelőtt a hátralékos tanitói javadalmak kiszolgáltatása tárgyában. A helyzet az, hogy a környékbeli tanitóság igen nagy %-a már hónapok óta nem kapja meg az egyháztól fizetését.

Dr. Baltazár Dezső püspök a szónok üdvözlő és kérelmet előterjesztő beszédére kijelentette, hogy átérzi a tanitóság nehéz helyzetét s türhetetlennek tartja a mai állapotot. A miniszteriumban tárgyalt ez állapot megszüntetéséről azt az igéretet kapta, hogy a legrövidebb idő alatt beterjeszti a miniszter azt a törvényjavaslatot, mely a kérdés megoldását lesz hivatva szolgálni. Reméli, hogy igy megszünnek mindazok a bajok, melyek ma a tanitóságot izgatják s nevelő, oktató munkájában gátolják. Kijelentette, hogy mint eddig, ugy ezután is mindenkor szivén viseli a tanitóság sorsát s minden jogos törekvésükben teljes erejével és befolyásával támogatni fogja őket.

A tanitóság megnyugvással fogadta a választ. Csak az irányban vannak aggodalmai, hogy mikor kapja kézhez azokat a reá nézve nagyon tekintélyes hátralékos javadalmakat, melyek 8—10 hónap óta esedékesek már részére.

Országos és kerületi gyorsiróversenyek

A Magyar Gyorsirók Országos Szövetsége leiratot intézett a Debreceni Gyorsirók Társaságához a tavaszi országos és kerületi gyorsiróversenyek idejére és megszervezésére vonatkozólag. Az országos verseny április 29-én és 30-án lesz Budapesten (200 és 400 szótagos fokok), mig a kerületi versenyek az ország minden kerületében egyidőben, május 7-én (a kerületi bajnokság 300 és 350-es foka) és május 13-án (a 150 szótagos átételes és a 100 szótagos szabatos irásu fok) lesznek.

A Debreceni Gyorsirók Társasága március 7-én este 7 órakor választmányi ülést tart, amelyen részletesen és behatóan foglalkoznak a verseny részletes és alapos előkészitésével. A választmányi ülés helye az ipariskola fizikai előadóterme (Burgundia ucca). A debreceni gyorsirástanárok és a gyorsirás hivei és barátai támogatásával az idén az elmult évek szép eredményeit is felülmuló, nivós és az egész keleti kerület gyorsiró társadalmát megmozgató hatalmas arányu gyorsiróversenyt akar rendezni a Debreceni Gyorsirók Társasága s az eddigi nagyarányu érdeklődés azt mutatja, hogy ez sikerülni is fog. A debreceni középiskolákban intenziv gyorsirástanitás folyik s bizonyára a kezdők közt is sok olyan szorgalmas tanuló fog akadni, aki a májusi 100 szótagos szabatos irási versenyen (áttétel nincs, sztenogramm kerül elbirálás alá) már indulni fog.

Üzletem áthelyezése miatt tuizsufolt raktáromban levő hálók, ebédlők, urieszobák, konyhaberendezések, hencserek és matracok meglepő olcsó áron árusittatnak el

özv. Fenyvesi Emánueiné,

BUTORÜZLET (Kistemlom köz)

Meghalt Csermák polgármester, tehát halál vár Roosevelt merénylőjére

Newyork, március 6. Csermák csikágói polgármester állapota már vasárnap óráról-órára romlott és a hétfőre virradó éjjel meghalt.

Mint ismeretes, Csermák polgármester a Roosevelt elnök ellen Zingara által elkövetett merénylete alkalmával revolverlövés által sulyosan megsebesült.

Csermák polgármester halálával a merénylő Zingarára, akire mint ismeretes, 80 évi börtönbüntetést róttak ki, most halálbüntetés vár.

29 borcsempészre sortüzet adtak Bánréve mellett a cseh határőrök

A sortűz eredménye: két halott, három sulyos sebesült

Budapest, március 6. Bánréve község határában a kora hajnali órákban 29 borcsempészcsapat akart áthatolni Sajószentkirály felé. A cseh pénzügyőrség a csapatot észrevette és lövöldözött a csempészekre. A fegyverhasználat állitólag minden felszólitás nélkül történt. A jószt cigányokból álló csapat egyrésze ottmaradt, mig nagyobbrészük visszafutott Magyarországba. A lövöldözés következtében egy férfi és egy nő a helyszinen meghaltak, hárman sulyosan megsebesültek. Az egyik sulyosan sebesült a kórházban szintén meghalt.

Két agyonvert román katona csontjait találták meg egy tanyán

Elévült-e az ügy a megszállás óta?

Az egyik püspökladányi gazdálkodó birtokán néhány nappal ezelőtt napszámosok dolgoztak. Ásás közben a munkások egy emberi csontvázra akadtak és a csontváz mellett román fegyvereket is találtak. Jelentést tettek a leletről a csendőrségnek és azonnal megindult a vizsgálat. A püspökladányi községi orvos, *dr. Széky* Péter megvizsgálta a csontvázat és megállapitotta, hogy az már tizenhárom vagy tizennégy éve lehet elásva. A csendőrök kihallgatták a birtok gazdáját, *Rácz Mihályt*, aki beismerte, hogy a román megszállás idején megfojtott egy román katonát, aki ki akarta őket rabolni és a holttestét fegyvereivel együtt elásta.

Ezenkivül bevallotta azt is Rácz Mihály, hogy egy másik gazdálkodóval együtt, aki azóta meghalt, agyonvertek egy másik román katonát is, aki szintén ki akarta őket rabolni.

A csendőrség az ügyről jelentést tett a debreceni ügyészségnek s kedden dől el, hogy Rácz Mihály felelni fog-e a kettős emberölésért, vagy pedig elévültnek minősitik az ügyet.

Sok pénz kellene ahhoz, hogy a város mindazoknak lakást béreljen, akiket lakbér nemfizetés miatt kilakoltattak

Februárban egyetlen politikai gyülés sem volt Debrecenben

Debrecen város közigazgatási bizottságának hétfői ülésén Ságy Lajos rendőrfőtanácsos bejelentette, hogy a rendőrség bünügyi osztályához beérkezett február havában 736 bünügy. Ezek közül 341 idegen megkeresés volt, 395 helyi keletkezésü bünügy. Előfordult lopás 155, sikkasztás 20, rablás 9 esetben. Öngyilkosság volt 10, ezek közül halálos végü volt 3. Bejelentettek 40 gyülést, amelyből 39 bejelentést tudomásul vett a rendőrség. Ezek között egyetlen politikai jellegü gyülés sem volt.

A rendőrségi jelentés kapcsán Őri István szóvá tette, hogy a Kazinczy ucán egy családot kilakoltattak és a család már egy hete az uccán van. Ez lehetetlen állapot s ugy érzi, ezen valamiképen segiteni kell.

Dr. Vásáry István polgármester: Annyi lakbért nem fizető ember van, hogyha ezeket mind a városnak kellene elhelyezni, akkor ezek számára kiüritteti hetné valamennyi bórházát és még ez sem volna elég.

Dr. Vass Károly: A bíróság most egymásután lakoltatja ki a lakókat. Eddig a város ezeket három épületben helyezte el szükséglakásokban, de már nincs hely. Most ugy akart a város segiteni, hogy az ő kezeihez 500 pengőt utalt ki s ebből vett ki a hatóság a kilakoltattaknak 12—15 pengőért lakást. Ez az összeg elfogyván, ujabb 300 pengőt kért és kapott erre a célra. Éppen ma vette föl a pénzt, de már el is fogyott. Most ujabb nagyobb összeget kér, de mivel erre fedezet nincs, a közgyüléshez kell fordulni. Az összegnek pótadóból kell majd fedezetet nyerni. A most Őri István által emlitett családról tud a hatóság. A család feje fenn volt nála és ő megmondta, hogy keressen egy neki megfelelő lakást 12—15 pengőért s ő kifizeti a bért. De az illető kijelentette, hogy ő nem megy lakást keresni, keressen a város.

A bizottság a jelentést tudomásul vette.

Minden köhögésnek Blokmalt a vége!

Ravasz László püspök nagyszabásu előadást tartott Debrecenben

Vasárnap délelőtt a Kollégium disztermében fejeződött be a Soli Deo Gloria Diákszövetség szépen sikerült kétnapos konferenciája. Itt tartották meg azt a nagyszabásu matinét, amelynek kiemelkedő pontja volt dr. Ravasz László püspöknek, a kiváló tudósnak és szónoknak nagyszerü előadása. Hallgatói mély figyelemmel és elragadtatással hallgatták a püspököt, kit előadása után meleg ünneplésben részesitettek. A matinén, amely valóságos ünnep volt, nagy sikerrel szerepeltek a Kollégiumi Kántus, amelyet Szigethy Gyula vezényelt, vitéz dr. Bessenyei Lajos igazgató, aki igen szép megnyitót mondott, valamint Kovács Imre, Szücs Gergely, Kardoss Ilonka, Szabó Emil és Kántor József, aki szép záróbeszédet mondott. Délben dr. Ravasz Lászlót és leányát, Ravasz Verát dr. Baltazár Dezső püspök látta vendégül. Dr. Ravasz László és leánya a délutáni gyorssal utazott vissza Budapestre.

Száz pengőre itéltek egy gázolo motorkerékpárost

Sáránd és Mikepércs között tavaly nyáron motorkerékpárján száguldott Piskolthy Péter debreceni lakos és Riedl Bálint gazdálkodót, aki szekere mellett haladt, elgázolta. Riedl bordatöréseket szenvedett a gázolás következtében. Piskolthy ellen gondatlanságból okozott sulyos testisértés miatt megindult az eljárás. A törvényszék hétfői tárgyalásán tanuk igazolták, hogy gondatlanul vezette motorját és ezért a bíróság 100 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

8 hónapi börtönre itéltek egy gazdát, mert járlatleveleket hamisitott

Jóna Lajos hajdunánási gazdálkodó tavaly nyáron, hogy adótartozásba ne foglalhassák le 35 darab jószágát, a járlatleveleket özv. Pecze Sándorné nevére iratta át, az asszony tudta nélkül. A hamis járlatlevelek miatt megindult az eljárás a gazdálkodó ellen. Hétfőn délelőtt tárgyalta a bíróság az ügyet. A kihallgatások során igazolást nyert a vád, özv. Pecze Sándorné kijelentette a biró előtt, hogy ő nem vásárolta meg a 35 darab jószágot és hamisitással irták azokat az ő nevére. A perbeszédek után Jóna Lajost 8 hónapi börtönre itélte a bíróság. Az itélet nem jogerős.

SUGÁR URISZABÓSÁG
UJ CIME:
PIAC UCCA 7.
AZ UDVARBAN

ÓRIÁSI SIKERE VOLT A MOCSÁNYI-LAKOS-DUÓNAK AZ ARANY BIKÁBAN

Ki ne ismerné a rádióból a közkedvelt zenehumorista párt, a Mocsányi—Lakos duó, amely mindig kedves müsorszáma a rádió hallgatóságának. Az Arany Bika igazgatósága nagy áldozatok árán vendégszereplésre nyerte meg a kitünő humoristákat, akik hétfőn este az Arany Bika üvegtermében mulattatták a megjelent nagyszámu közönséget. Müsoruk igen változatos, paródiáik rendkivül szórakoztatók és külön sikert értek el hangszerutánzataikkal, melyeket harsogó derüvel fogadott a közönség. A Mocsányi—Lakos duó ma, kedden este bucsuzik a debreceni közönségtől.

Egy szép kis család a biróság előtt

Vasárnap délelőtt tartott tárgyalást gyorsitott eljárás alapján dr. Fülöp Károly biró a balmazujvárosi tolvajtársaság ügyében, akiket március 2-án fogtak el a csendőrök. A tolvajok, négy testvér és két unokatestvér, mindent összelopkodtak, amihez csak hozzáfértek. A tárgyaláson töredelmes beismerő vallomást tettek és 15 lopást ismertek be. A biró Zsupos Gábort, Nagy Imrét, Zsupos Sándort egy-egy évi börtönre, Zsupos Imrét két hónapi, Zsupos Lajost egy hónapi, Zsupos Juliánnát háromheti fogházra itélte. Az itéletet sirva fogadták az elitéltek, de nem felebbeztek. Dr. Kádár István ügyész is tudomásul vette az itéletet.

A báli szezon végső, de nem utolsó mulatsága lesz a zsidó reálgimnázium purimi estje

A zsidó reálgimnázium barátai és végzett növendékei már-már hagyományosnak mondható szokás szerint az idén is megrendezik az iskola purimi estjét. Ez az estély, amely évek óta legkedvesebb mulatsága a debreceni zsidó fiatalságnak, az idén március 12-én, vasárnap este lesz az Arany Bika nagytermében. A rendezőség, amely a napokban küldi szét ezerszám a nagyszabásu estélyre szóló meghivókat, pompás, rövid müsorról gondoskodott, amelyből kiemeljük a nem mindennapi tehetségü *Aczél* Edit pompás táncszámát.

A müsor után tánc következik hajnalig s a reálgimnázium volt növendékei és jelenlegi diákjai gondoskodni fognak róla, hogy kis és nagy leányok egyformán jól mulassanak és sokat táncoljanak a purimi esten. Szünetekben *nagyszerü purimi büffé* áll a közönség rendelkezésére, amelynek összeállitásában nemes versenyre kelnek a debreceni zsidó urasszonyok. A purimi estély teljes jövedelme természetesen jótékony célra, a szegény diákok megsegitésére szolgál s már maga ez a körülmény is biztositja, hogy mint eddig minden alkalommal, az idén is tódulni fog a zsidó reálgimnázium estjére a jószivü közönség.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

hirek

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Szerkesztőség és kiadóhivatal ..... 19-20 és 32-12
Szerkesztőség éjjel 32-12

Mindentudó

Ma: Kedd, 1933 március 7. Prot.: Tamás, kath.: A. sz. Tamás, ógörög: febr. 22., Eugén, izr.: 5693 adar 9. E. b.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dezső püspök fogad péntek, szombat és vasárnap kivételével: 10—12. Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9—12, 3—5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10—1.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógyszertárak: „Arany Angyal", Piac 50. „Nap", Piac 1. „Tisza", Magoss György tér 9. „Bocskay", Cegléd 22. „Mátyás király", Nyilastelep, Vámospércsi ut 16. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

IDŐJÓSLÁS:

Az esőzés csökkenése, nappali felmelegedés ujból fokozódik.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

KEDD, március 7.

9.15: Weidinger szalonzenekar. 12.05: Gyöngyössy-Stumböck Mimi énekel és

Sofort programja legyen a szenzációt keltő márciusi filléres vásár megtekintése Csipkeáruház, Kossuth u. 4.

Sassy Iringo gordonkázik. Zongorán kisér Polgár Tibor. 4: Tavaszi munkák a virágcserépben. Kerekes Lajos dr. előadása. 5: — Cigányzenekari hangverseny. — 5.45: Falusi séták. Novella. Irta és felolvassa Kodolányi János. 6.15: Gramofonlemezek. 7: Csék egy régi pesti bálon. Farkas Imre előadása. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: Az Operaház előadásának közvetitése. TRAVIATA. Dalmü 4 felvonásban. — A II. felv. után: Időjelzés, hirek. Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd: Csorba Gyula és cigányzenekara a Britannia szállóból.

Társadalmi események naptára

KEDD, március 7.

— **A Volt Iskolatársak Szövetségének kulturdélutánja.** A debreceni Dóczi-intézeti „Volt Iskolatársak Szövetsége" március hó 7-én délután 6 órai kezdettel az intézet uj tornatermében müsoros kulturdélutánt rendez. Erre a kulturdélutánra sikerült megnyerni az intézet volt kiváló növendékét, dr. Kovácsné Tildős Ilonát, akinek szereplése előre is biztositja a kulturdélután sikerét. A müsor egyik kiemelkedő pontja Piskolthy Ferenc tb. városi főmérnök énekszáma, aki a Volt Iskolatársak Szövetségének kérésére ezuttal fogja először a debreceni nagyközönséget énekével nyilvánosan gyönyörködtetni. A müsort kiegészitik a jelenlegi növendékek szereplése, Papp Judit tánca. Bemutatására kerül Pázmán lovag, versesjáték 1 felvonásban. Arany János vig balladája nyomán irta Romhányi István. A vezetőszerepet Vásáry Annuska és Julow Kata, valamint Osváth Mária, Toroczkay Ágnes, Fábián Ibolya, Sallay Margit, Görögh Melanie, Janka Mária játszák. A müsor belépti jegyül szolgál 1 pengő és 50 filléres árban.

— **A Debreceni Ügyvédszövetség** kedden, e hó 7-én tartja rendes heti összejövetelét az Arany Bika földszinti olvasótermében. Ez alkalommal dr. Aczél Jenő ügyvéd tart előadást az 1932-es büntetőjogi joggyakorlat eklatáns eseteiről. Előadása keretében az ügyvédi kart igen közelről érdeklő és megvalósulása esetén különös gyakorlati jelentőséggel biró reformtervre vonatkozó ideát kiván az Ügyvédszövetség tagjai elé tárni és amennyiben az időből futja, a hitelsértési törvényt is ismertetni fogja, szembeállitva annak uj rendelkezéseit a régi jogállapottal. Az előadásra, amely este 6 órakor kezdődik, az érdeklődő kartársakat ezuton hivja meg az elnökség.

— **Az asztalos szakosztály** kedden délután 6 órakor tisztujitó ülést tart az ipartestületben.

— **Az ácsmesterek és a kéményseprőmesterek** kedden délután öt órakor igen fontos ügyben szakosztályi ülést tartanak az ipartestületben.

SZERDA, március 8.

— **A Mester uccai egyházrész** tanácsosainak felesketése szerdán délután 5 órakor lesz az egyház tanácstermében egyházrészi tanácsülés keretében. Az uj tanácsosok beiktatása alkalmából ugyanott csütörtök este 6 órakor igehirdetéssel és müsorral kapcsolatos szeretetvendégség lesz. Ételnemüek aznap délután küldhetők.

— **Kertészeti előadás.** A tiszántuli mezőgazdasági kamara és a Debreceni és Hajduvármegyei Kertészeti egylet rendezésében a március 8iki előadáson vitéz Tikos Béla, a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület főtitkára fog vetitettképes előadást tartani az „Éneklő madarak szerepe a gyümölcsfák védelmében" címmel. Szőlőátoltási tanfolyamunkat ez alkalommal folytatjuk.

Örömet és jóérzést jelent vásárolni filléreikért a Csipkeáruház tavaszi vásárján Kossuth ucca 4.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásán 5000 pengőt nyert: 43743. 3000 pengőt nyertek: 20467, 56712. 2000 pengőt nyertek: 33340, 34641. 1000 pengőt nyertek: 4149, 55016, 81569. 800 pengőt nyertek: 24548, 79311. 600 pengőt nyertek: 8606, 38138, 40387, 49114, 55209, 68728. 500 pengőt nyertek: 4656, 23254, 33831, 34235, 44800, 48097, 48773. 400 pengőt nyertk: 1221, 11881, 19420, 21283, 26817, 27382, 27400, 30852, 34534, 37748, 42735, 47674, 53189, 53433, 56727, 60162, 69363, 72385, 79035. Kihuztak még 300 és 150 pengős nyereményeket.

— **Gyermekét** szépen, olcsón öltözteti, ha ruháit Horovitznál veszi. Püspöki palota. Nagytemplommal szemben.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Purimi sütemények
nagy választékban legolcsóbban beszerezhetők a
Farkas cukrászdában
Piac u. 73. Hatvan u. 2.

— **Uj tánctanfolyam** kezdődik 14-én, kedden a Margitban az összes modern táncok tanitásával. Hathetes tanfolyam tandija 6 pengő. Szives pártfogást kér Szepessy Ferenc tánctanár.

— RUZICSKÁÉ A JÖVENDŐ: NÁLA 6 KÉP 3 PENGŐ.

— **Kabát, kosztüm** és ruhaszövetet, férfi gyapjukelmét nem tartok többé, 50% engedmény. Béke Áruház Szent Anna 2.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Grósz Zoltán ügyvéd irodáját Ferenc József ut (Piac ucca) 71. sz. a. megnyitotta. Telefon: 17-03.

KUPA-FAJDALOM

Felutaztak Budapestre
S ott kikaptak 3:1-re
A hős Bocskay-fiuk.
A biró rossz, pálya sáros
S durva volt a Ferencváros:
Minden bajból igy kijut.

Majd megütt engem a guta:
Oda lett a Magyar Kupa!
Tyúkszemünkre ráhágtak...,
Ám jövőre bosszut állunk
S Fradiból gulyást csinálunk,
Amért most kupánvágtak!

— **Jól sikerült a „Zsolke" zsidó leányegylet bálja.** Szombat este tartotta a „Zsolke" zsidó leányegylet szokásos évi jótékonycélu előadását a Royal-szálló diszermében. Weisz Magda elnöknő melleghangu bevezető szavai után K. Salamon Ella adott elő nagy müvészi hozzáértéssel egy Mendelssohn etüde-t. Altmann Ölga jól átérzett szavalatai szép sikert arattak, majd Donnenberg Edith héber és magyar tárgyu dalai következtek, melyeket a közönség forró tapsviharral honorált. Hermann Iby bájos és gyönyörködtető táncszámai nagy feltünést keltettek. Előadtak még két rövid vigjátékot, melynek szereplői: Goldstein Böske, Fisch Rózsi, Kertész Lili, Altmann Manyi, Schindler Elza, Schindler Ilona, Klein Magda, Weinberger Etelka, Friedländer Alice, Katz Lili tehetségük legjavát adták. Konferált Schindler Elza. Az est sikeréhez nagyban hozzájárult a rendezőség munkáján kivül Altmann Manyi páratlan agilitása és hozzáértése.

— **Nagy rókavásár** Barkónénál. Szinház átjáró.

Minden hölgynek
fontos meggyőződni, hogy fillérekért mit nyujt a
CSIPKEÁRUHÁZ KOSSUTH U. 4.
A TAVASZI VÁSÁR
tartama alatt.

— **Felhivás.** Tisztelettel felhivjuk a debreceni háztulajdonosokat, hogy a polgármester ur felhivása értelmében a házszám táblákat sziveskedjenek az általunk kiküldött, megbizó levéllel ellátott inséges munkanélküli segédeknek megfestés végett kiadni. Tisztelettel a debreceni cimfestő mesterek.

Érdemtelenül esett ki a Bocskay a Magyar Kupából

Vasárnap délután játszódott le Budapesten a Ferencváros—Bocskay Magyar Kupa elődöntő, amely majdnem meglepetést hozott.

A Bocskay tartalékos és felforpatott csapata várakozáson felül jól megállta a helyét és egy félidőn keresztül fölényesen játazott nagy ellenfelével.

Ebben a félidőben két fontos esemény történt: Zilahy védhetetlen vezetőgólja és Vargha vállsérülése, amely a Bocskay kapusát harcképtelenné tette.

Szünet után még mindig a Bocskay volt a mérkőzés favoritja, amikor

a biró egy kétes értékü 11-essel kiegyenlitő gólhoz juttatta a Ferencvárost.

Ezután történt, hogy

Turai csunyán lerugta a fényesen küzdő Mórét,

aki percekre elhagyta a pályát és visszatérése után is csak statisztált. Ennyi balszerencse után nem csoda, ha a csapat kedvét vesztette és ezután jött Takács II. ofszájdizü gólja, amelyet az utolsó percben még egy potyagól követett.

A Bocskay csapata jól küzdött és **rendes biróval, valamint sérülések nélkül biztosan győzte volna le a Ferencvárost.**

A balszerencse ellen azonban nem tudott küzdeni. Nagyszerü volt a Bocskay védelme, a kitünő Móréval az élén a halfsor és a csatársorban Zilahy és Hevesi.

NEHEZEN GYŐZÖTT A MAGYAR VÁLOGATOTT HOLLANDIÁBAN

Az Amsterdamban lejátszott hollandmagyar válogatott mérkőzés csalódást hozott. A magyar csapat fölényes győzelme elmaradt, sőt kis szerencsével a hollandok is győzhettek volna. A vezetőgólt a hollandok rugták, Bihámy egyenlitett és csak negyedórával a befejezés előtt sikerült megszerezni a győztes gólt Markos beadásából, illetve Teleki pompás lövéséből.

A magyar csapatnak nem konveniált a göröngyös, sáros pálya, amelyen a lapos játék nem érvényesült. Gyenge volt még a csatársor is, mert Teleki irányitása a puha összekötők miatt nem lehetett sikeres.

Vasárnapi eredmények: Somogy—Budai „11" 1:1 (1:1). A Somogy pontszerzése meglepetés, de reális. — **NyKISE—DKASE 2:0 (0:0).** Izgalmas és durva mérkőzés keretében megérdemelten győzött a nyiregyházi csapat, amely tiz emberrel szerezte meg az értékes két pontot. — Barátságos mérkőzések: Szeged—Attila 0:0. Hungária—III. ker. 3:2 (2:1).

Komjádi Béla meghalt. A magyar uszósport kimagaslóan értékes vezetője, a vizipóló válogatott oktatója és legendás hirü kapitánya vasárnap reggel agyvérzés következtében 41 éves korában váratlanul elhunyt. Halála nem csak az Uszó Szövetséget, hanem az egyetemes magyar sportot is fájdalmasan érinti, mert a fanatikus lelkesedés és hazaszeretet egyik fáradhatatlan harcosa szállt sirba. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a rákoskereszturi izraelita temetőben és a koporsót a válogatott vizipóló csapat tagjai viszik vállaikon a sirhoz.

DEBRECENI GYŐZELMEK A NAGYVÁRADI BIRKOZÓVERSENYEN

A Debreceni MTE és a Debreceni TE kombinált birkozógárdája szombat, vasárnap romániai turát bonyolitott le. Szombaton este a debreceni gárda Nagyszalontán szerepelt, fényes sikerrel. Valamennyi első dijat a debreceniek vitték el, ugy hogy a másnapi nagyváradi mérkőzésre a legjobb hangulatban állt ki a magyar csapat. A nagyváradi Katholikus Kör disztermét zsufolásig megtöltő hatalmas közönség nézte végig a mérkőzést, mely végül is a magyarok 15:13 arányu győzelmével végződött. A debreceni gárdát Basily Mihály szakosztályi elnök, villanygyári igazgató, dr. Manlula Camill prefektus és még számosan üdvözölték és kifejtették, hogy számukra ez a nap jelenti a régi debreceni és nagyváradi sportbarátság igazi kimélyülését. Az üdvözlésekre Horn Pál, a debreceniek vezetője válaszolt. Ezután megkezdődött a verseny, amelyet a hajnali órákig tartó bankett követett. Részletes eredmények a következők: Légsuly: Szabó (DMTE), Réti (N. Törekvés). Pehelysuly: Moskovits (N. Törekvés), Gacsárdi (DMTE). Könnyüsuly: Szőke (DTE), Csordás (N. Törekvés). Kisközépsuly: Bodó (N. Törekvés), Piroska (DMTE). Nagyközépsuly: Pártics (N. Törekvés), Ferenczi (DTE).

ASZTALOSOK, ÁCSOK, KŐMŰVESEK!!
STARK és KUPFERSTEIN
I. 21-93 fatelepéről (Vesselényi-tér)
el ne feledkezzenek, hogy miért az nem titok,
MERT OLCSÓ ÉS JÓ

Kedveli Ön ezt az ujsagot?
Barátja Ön ennek a lapnak?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

A VÖRÖS FOLT

Irta: **H. WILLIAM PEARY** (25) Vécsey Leó fordítása

Az asszisztens felelni akart, már az ajkán volt, hogy elmondja mindazt, amit az elmult éjszaka látott és hallott, amikor ismét belépett a szolga.

— A docens ur még nincs itt, — jelentette.

— Ha megjön, — mondta a tanár, — tudassák vele, hogy kéretem. Mondják meg neki, hogy a mütőben várom.

Amikor a szolga kiment, folytatta:

— Ugy látszik, sokáig dolgozott az éjjel és csak később jön be, de nem baj. Mi addig elvégezzük a boncolát, a docens ur segitségére csak később lesz szükség. Előkészitették a holttteste?

— Igen, intézkedtem.

— Akkor mehetünk.

A mütőben már minden készen várta a tanárt és segédjét. A boncolóasztalon lepedővel letakarva feküdt a holttest, ott álltak az üvegasztalkák és rajtuk a legkülönbözőbb müszerek, a fénylő ollók, csipeszek, lanzetták, fürészek. A professzor nyugodtan lépett az asztalhoz, felemelte a lepedőt és futólag végigtekintett a halotton.

— Milyen szép, fiatal gyerek, — mondta a legkisebb elérzékenyülés nélkül és azután közelebb hajolt. Kezében nagyitóüveggel aprólékosan végignézte az arc, a mell és a lábszár felületét. Vizsgálódása közben megállt és odaszólt az egyik szolgához:

— Kéretem Armstrong doktor urat.

Magyarázólag hozzátette:

— A jegyzőkönyvet is lediktálom, hogy ne kelljen kétszeres munkát végeznünk. Önre szükségem lesz és ha irna, nem figyelhetne annyira.

Armstrong, az intézet legfiatalabb adjunktusa, csakhamar meg is jelent, elfoglalta asztalát. Halkan, monoton hangon, a gyakorlat megszokottságával mondta a tanár:

— A csaknem szabályos, izmos, jól táplált férfi holttestén a legcsekélyebb külsérelmi nyom sem látható...

Amikor beszélt, a halott fölé hajolt és néhány centiméter távolságból, nagyitóüvegen keresztül nézte a fiatalember tetemét. Mozgó ajka csaknem érintette a halottat, ott kuszott el az orr, száj, szem fölött s a megszokott szavak mormolása hallatszott:

— Forditsák meg, — mondta szinte folytatásként, de egészen más, erőteljesebb kiejtéssel.

Ismét a holttestre hajolt és a saroktól végig mindent tüzetesen megnézett. Teddy Goodmann izgatottan várta, hogy mikor jut el a fejéig, a másik pedig unottan irta a százszor leirt szavakat:

— A háton kékes-sárga elszineződés látható, a hullafoltok ezek, amelyek a boncolás idejében már jelentkeztek...

A professzor itt várt egy ideig, majd a tarkó fölé hajolt. A jegyzőkönyvvezető, aki befejezte a mondat leirását, gépiesen akarta irni a tanár szavait:

— Beretválják le a nyak hajszálait.

A mütőszolga kezében ügyesen lendült a beretva s a tudós tanár higgadt figyelemmel, Teddy Goodmann pedig türelmetlenül nézte a munkát. A másik orvos unatkozva ült, kibámult a havas uccára, vagy szórakozottan hieroglifákat rajzolt a papirosra. A laboráns végzett a beretválással, letörölte a nyakat és helyet adott a tanárnak. Robinson Raymond éppen olyan nyugodtan, mint eddig, szemlélődni kezdett s azután ugyanazzal a monoton, izgalommentes hangon diktálta:

— A nyak felső részén, a tarkón lencse nagyságu vörös folt, elszineződés látható...

Latin szavak, szakkifejezések sorozata hangzott fel az ajkán s amikor végzett a test felületének leirásával, odaszólt Teddy doktorhoz:

— Kérem a mellkast és a hasüreget bontsa fel.

A fiatal orvos, aki eddig lázasan figyelt s az izgalom kiült az arcára, most hogy maga is munkához látott, lecsillapodott. Szakszerü pontossággal végezte dolgát, az ollók, csipeszek, fürészek egymásután villantak meg a kezében. A tanár ott állt mellette és diktálta tovább a jegyzőkönyvet:

— És mindez arra enged következtetni, hogy huszonnégy órával a halál beállta előtt különféle narkotikum nem okozhatta a halált... Az egyes mennyiség nem okozhatta a halált... Az egyes belső részek kémiai vizsgálata csak azért szükséges, hogy meg lehessen állapitani, milyen narkotikumok...

A professzor minden megszakitás nélkül folyékonyan mondta ezeket a szavakat, majd ugyanilyen hangsullyal ejtette ki:

— A szíven észlelt elváltozások azt mutaják, hogy szivkimerülés, szivbénulás okozta a halált. Az élet megszünése hirtelen következett be. A narkotikumnak a szervezetre való hatása akkorra amikor a halál bekövetkezett, már megszünt, tehát a mérgek a szív elöregedésének és a szivbénulás előidézésének okai nem lehettek. A szív rendellenességei következtében történt a halál, a fiatalembereknél ritkán előforduló, ugynevezett váratlan halál. A szív alakja teljesen deformálódott, olyan, mint 75—80 éves embereké.

6. fejezet

„Gyenge tüszurás nyoma látszik."

Az asszisztens a boncolást befejezte és a professzor éppen az utolsó mondatot akarta diktálni, amikor megjelent a mütőben a docens, Edward Kotsinszka doktor. Sietve jött és egyenesen a mütőasztalhoz tartott.

— A tanár ur kéretett, mondta hadarva és egy pillantást vetett a halottra. — Valami különös eset talán? Anyagot kapok a kisérleteimhez?

— Igen, egy különös eset. De kérem, várjon egy pillanatig, amig befejezem a lelet lediktálását. Hol is hagytam abba? — fordult a jegyzőkönyvet iró segédorvoshoz.

(Folytatjuk.)

KÁVÉHÁZBAN BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁG

•SZINHÁZ•MOZI•
•HANGVERSENY•

MÜSOR:

KEDD délután 3-kor: *Haláltánc.* — (Zóna.) — Este 8-kor: *Mindig lesznek Juliák.* (B 23. bérlet.)

SZERDA délután 3-kor: *Muzsikus Ferkó.* (Ifjuségi.) — Este 8-kor: *Mindig lesznek Juliák.* (C 23. bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután 3-kor: *Régi orfeum.* (Zóna.) — Este 8-kor: *Dzsimbi.* (Tisztviselőest.)

PÉNTEK este 8-kor: *Zsákbamacska.* (Premier.)

Ma, kedden délután
IRODALMI DÉLUTÁN!
Halassy Mariska, Thuróczy és Rajz Ferenccel a főszerepekben
zóna helyárakkal
STRINDBERG — HALÁLTÁNC.

Ma, kedden este
VIGJÁTÉK BEMUTATÓ!
A Nemzeti Szinház legnagyobb sikere
MINDIG LESZNEK JULIÁK.

Szerdán délután zóna helyárakkal
MUZSIKUS FERKÓ
operett.

Csütörtök délután
zóna helyárakkal:
RÉGI ORFEUM
operett.

Péntektől:
ZSÁKBA MACSKA.

KÖZGAZDASÁG

DEBRECENI SERTÉSVASÁR.

A mai kövérvásáron 360 a felhajtás. Jóminőségü sertés 90—96 fillér, közepes 86-tól felfele, silány 80 fillér. Sovány piacon 900 körül a felhajtás. Öreg, sovány koca 80 fillér, süldő 1.—1.20.

EMELKEDTEK A GABONAÁRAK.

Határidőüzlet. Buza: március 14.45, 48, 49, 50, 51, 53, 55, 50, zárlat 14.50—52, május 14.30, 35, 33, 42, 39, 36, 41, zárlat 14.40—41. Rozs: május 8.95, 88, 80, 82, 88, 94, 97, 90, 91, 93, zárlat 8.90—92. Tengeri: május 7.40, 38, 42, 50, 52, 54, 47, 50, zárlat 7.50—52, julius 7.81, 84, 96, 92, 88, 95, 94, zárlat 7.93—94.

Készárüüzlet. Buza: felsőtiszai, jászsági 77 kg. 14.55—14.65, 78 kg. 14.70—14.80, 79 kg. 14.85—14.95, 80 kg. 15.00—15.20. Rozs: pestv. 7.90—8.00, egyéb rozs 7.90—8.00, tak. árpa I. 9.50—9.70, tak. árpa II. 9.30—9.50, zab I. 9.20—9.50, zab II. 9.00—9.20, tiszai tengeri 7.05—7.15, egyéb tengeri 7.00—7.10.

Vigszinház 5, 7, 9 óra.	Liane Haid és Petrovich Szvetiszláv nagysikerü filmje: BÁRKI VAGY, SZERETLEK.
Uránia 5, 7, 9 óra	Lilian Harvey és Hans Albers filmje: „QUICK" zenés vigjáték 10 felv.

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágositással készséggel szolgálunk

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Szinház-átjáró

Betöltendő állás

Gyakornokot
keresek fiu kereskedelmi érettségivel. Kérvényeket személyi és családi adatokkal a kiadóba „Gyakornok" jeligére. 3478

Fiatal
magános keres háztartásban jártas nőt „részletes öninformációval" jeligére. 3479

Gyakornokot
keresek fiu kereskedelmi érettségivel. Kérvényeket személyi és családi adatokkal a kiadóba „Gyakornok" jeligére. 1502

Kifutófiu
felvétetik. Nagy Dániel, Csapó ucca 100.

Női
konfekcióhoz szabósegéd felvétetik, ki gépelni és vasalni tud. Grósz, Piac ucca 40. sz. 3489

Állást keresők

Perfekt
szakácsnő, kitünően süt, főz, varr, éves bizonyitványokkal állást keres. Bartruff Erna Arany János u. 9. 3382

Okleveles ápoló
több év i klinikai gyakorlattal beteg mellé elmenne, vidékre is. Cim a kiadóban. 3405

Keresek
májusra kétszobás lakást kerttel, villamoshoz közel. „Lakbéres" jeligére. 1389

Üzletek

Piac uccai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 221

Kiadó
egy üzlethelyiség. Cádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

Kiadó
egy üzlethelyiség. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

Egy
üzlethelyiség kiadó. Bocskai tér 8. sz. 3414

Piac
uccai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni: Debrecen, Első Takarékpénztárnál. 224

Kiadólakás

Kiadó
azonnalra négyszobás, májusra ötszobás elsőemeleti uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Egy
nagy udvari szoba, konyha mellékhelyiségekkel április 1-re kiadó. Boldogfalva ut 8. 1380

Kiadó
2 nagyszobás, fürdőszobás komfortos uri lakás, mellékhelyiségekkel május 1-re. Teleki u. 27. 1407

Kiadó
azonnalra négyszobás, májusra ötszobás elsőemeleti uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

II. emeleti
5 szobás komfortos lakás május 1-től kaidó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál 674

Teljesen
modern két uccai háromszobás és egy udvari háromszobás, fürdőszobával kiadó. Simonffy u. 13. 3640

4 szobás
földszinti és emeleti modern lakás Hungária palotában kiadó. 3436

Piac 81.
félemeleten 4 szobás komplett lakás minden mellékhelyiséggel május 1-től kiadó. 3476

Négyszobás
udvari lakás gáz és villany bevezetéssel azonnalra kiadó. Rákóczi 8. 1494

Kiadó
két udvari szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel május 1-re. — Arany János u. 35. 1495

Uccai
három szoba, komfortos és uccai butorozott szoba kiadó. Simonffy 39. 3477

Korcsma
Rákóczi piacnál kiadó. Értekezni Maróthy 3., az udvarban. 1499

Egyszobás
különálló lakás magánosnak kiadó. Arany János 11. 1492

Ingatlan

Kisebb nagyobb
ingatlanok adómentes és épitkezésre alkalmas telkek kevés készpénzzel olcsón átveheők Kölcsönös Segélyző. 1135

Eladás

Apritott fa
már 2 P 40 fillérért, teljesen szagtalan és salakmentes borsodi szén 2 P 60 fillérért. Házhoz szállitva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél árengedmény. Alföldi Faértékesitő vállalat. — Cégtulajdonos Ihász Henrik, Pesti u. 2. sz., villamos megálló. Telefon 31—23. 536

Eladó
előszobaszekrény, kétméteres, féláron, antik vitrin, egyéb butorok. Miklós 51. Czeglédy.

Akáctuskó
és baltázott botfa ismét kapható Bethlen 44. ölenként 28.— mázsánként 2.— pengő házhoz szállitva. 1003

Garderobszekrény,
fehér hálószobabutor, nagy állótükör, többféle butorok olcsón eladók. Somonffy u. 2-B. kapu, I. em. 4. ajtó. 3398

Károly Ferenc József
ut elején bekeritett háromszáz négyszögöles telkemet eladom. Cim a kiadóban. 3397

Tégla,
száraz, frissen égetett, bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. — Telefon: 23-18. 1395

Uradalmi
tej, naponta friss fejés, kapható. Kossuth u. 23. 1493

Antik
komót, szekrater, ruhaszekrény, vitrin sürgősen eladó. Maróthy 3. 1500

Eladó
35 mázsa széna, 120 mázsa takarmány, cukorrépa és egy használt rugós tejeskocsi. Boértelep, Szeder ucca 5. 1497

Ungvári
József kertészetéből gyümölcsfák és többfajta gyökeres szőlővesszők, fenyő- és tujafák olcsón beszerezhetők. Vargakert, Legányi u. 35. 3431

Szőlővesszö,
gyökeres és porbujtás olcsón kapható. Biró, Debrecen, Szávay ucca. 1251

Bor
gyümölcsiz, sajáttermésü bor literenként, gyümölcsiz kig-ként is eladó. Nagyvárad ucca 15. 1384

Pászka
frissen sütve kapható. Darabos kg.-ja 50 fillér. Pászkagyár, — Reáliskola ucca. 3410

Iróasztal,
két fotel, szezlon eladó, ugyanott kisméretü jégszekrényt vennék. Piac 89. Balázs. 3437

Jó állapotban
levő nagy gyermekkocsi és kisebb fajta iróasztal eladó. Cim a kiadóban. 1406

Kóser
hordóskáposzta, paradicsom, — tölteni való paprika, ecetes- és vizesugorka, kitünő édes borok Kupfernál, Pásti sarow. 3481

Eladó
irógép Zenta portale, Csapó ucca 6. szám. 3475

Vétel

Gazdálkodók figyelmébe!
Csikóbőröket legmagasabb árban veszek Adler szücs, Batthyány ucca 2. 3654

Zálogcédulát,
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaphivásra házhoz megyek. Áruközvetitő, Csapó 14. 3772

Kutszivattyut
6 méter csővel megvételre keresek, Rosenfeld, Diófa u. 15. sz. 3647

Burgonyafőzőüstöt
kifordithatót megvételre keresek. Klein, Bethlen ucca tizenkilenc. 3411

Rádió

Dijtalan
felvilágositás, elektroncső: kipróbálás, zavarszürés Borka Kolosvárynál, Degenfeldtér. 1375

Oktatás

Naményi
gyorsiró-, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyitvány. Passage. Piac ucca 26-b.

Pénz

Pénzkölcsönt
adok annak, ki nekem 2 szobás lakást ad. Korponai ucca 8. 1496

Különféle

Értesitem
a nagyérdemü hölgyközönséget, hogy üzletemet Piac 2. alól Piac 9. szám alá helyeztem. — Szenzációs szép kalap 3 P, alakitás 1.50. 3438

AMERIKAI HÖLGYFODRÁSZAT, Piac ucca ötödik, legolcsóbb árai

Vasondolálás	50 fillér
Vizondolálás	50 „
Manikür	30 „
Hajvágás	40 „
Hajmosás	50 „

Speciális Hennázás legolcsóbban. Modern szépségápolás legjutányosabban. Olcsó bérletrendszer 3609

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Autóját,
traktorját motorkerékpárját javittassa Postariknál, Nyil ucca 15. 813

Egy
szoba takaritásáért magános nőnek lakás tadok háztulajdonos. Teleki u. 7. 3474

Gyümölcsfák
szakszerü permetezését, pajzstetü, stb. ellen olcsón vállalom. Cim: Farkas Margit virágüzlete, Bikával szemben. 1498